

**KURIKULUM PENGAJIAN AKIDAH DI SEKOLAH
MENENGAH ATAS NEGERI KABUPATEN
KERINCI, JAMBI, SUMATERA,
INDONESIA**

SUMBANGAN JKHLAS DARJPADA
Prof. Dato' Dr Fakhruddin bin Abdul Mukti.

ZAINAL ABIDIN AZHAR

**PENGAJIAN ISLAM
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR
2009**

Abstrak

Pengajian akidah adalah antara bidang pengajian penting di Indonesia sama ada dalam sistem pendidikan formal, mahupun sistem pendidikan tidak formal seperti di institusi pengajian pondok tradisional. Di Indonesia, pengajian akidah yang pada mula bertapak dalam sistem pendidikan tradisional pada peringkat awal, akhirnya dimasukkan dalam kurikulum pendidikan sekolah dasar, menengah dan pengajian tinggi, iaitu di peringkat universiti. Kajian ini akan cuba menganalisis kurikulum pengajian akidah di beberapa buah sekolah menengah di Jambi Indonesia, iaitu Sekolah Menengah Atas Negeri (SMAN) Kabupaten Kerinci, Jambi, Sumatera, Indonesia berdasarkan apa yang terdapat dalam Kurikulum Standar Kompetensi Pengajian Sekolah Menengah Atas Negeri Kabupaten, Kerinci, Jambi, Sumatera Indonesia yang dikeluarkan pada tahun 2004. Analisis akan dibuat untuk mengkaji sejauh mana silibus pengajian akidah yang digunakan di sekolah tersebut, metode yang digunakan oleh guru dalam proses pengajaran akidah dan penggunaan alat bantu mengajar di SMAN Kabupaten Kerinci dalam pengajaran akidah. Seramai lebih kurang 500 orang pelajar dan guru seramai 24 orang tingkatan X, XI dan XII telah dipilih di SMAN sebagai responden kajian. Data diperolehi melalui instrumen soal selidik dan temubual. Dapatan kajian ini menunjukkan bahawa kurikulum yang digunakan di SMAN Kerinci adalah sesuai dengan tahap pelajar. Ia dirumus berdasarkan pendekatan pengajian yang biasa diperkenalkan dalam pengajian dengan fokus diberikan terhadap huraian rukun iman yang enam. Kajian juga menunjukkan wujud diskripsi yang signifikan di antara pencapaian keputusan peperiksaan dan pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran akidah di SMAN Kabupaten Kerinci terhadap beberapa sudut seperti motivasi dan kecenderungan, minat dan akhlak pelajar. Kajian ini juga mendapati faktor sekolah seperti pentadbiran, guru, metode, bahan rujukan, sukatan, peruntukan masa dan kelas, faktor kawalan, guru-guru dan staf memberi kesan terhadap pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran akidah di SMAN Kabupaten Kerinci.

ISI KANDUNGAN

	Halaman
Kandungan	
ABSTRAK	i
ABSTRACT	ii
TRANSLITERASI	iii
KEPENDEKAN	v
PENGHARGAAN	viii
SENARAI LAMPIRAN	xi
ISI KANDUNGAN	xii

BAB PERTAMA

PENDAHULUAN

1.1. Latar Belakang Masalah	1
1.2. Objektif Kajian	7
1.3. Pengertian Tajuk	8
1.4. Metodologi Kajian	12
1.4. (a)]. Penyelidikan Perpustakaan	13
1.4. (b)]. Penyelidikan Lapangan	14
1.4.1. Metode Penentuan Subjek	14
1.4.2. Metode Pengumpulan Data	15
1.4.2. (a)]. Metode wawancara	15
1.4.2. (b)]. Metode pemerhatian	16

1.4.2. (c)]. Metode Dokumentasi	16
1.4.2. (d)]. Metode Kaji Selidik	17
1.4.3. Metode Analisa Data	17
1.4.3. (a)]. Metode Induktif	17
1.4.3. (b)]. Metode Deduktif	18
1.4.3. (c)]. Metode Komparatif	18
1.5. Lokasi Kajian	19
1.6. Tinjauan Kajian Lampau	24
1.7. Susunan Penulisan	27

BAB KEDUA

SISTEM PENDIDIKAN AGAMA DI SMAN SEKABUPATEN KERINCI, JAMBI, SUMATERA, INDONESIA

2.1. Pendahuluan	29
2.2. falsafah Pendidikan di SMAN Kabupaten Kerinci	31
2.3. Pengajian Agama dalam Sistem Pendidikan di Sumatera	35
2.4. Sorotan Sejarah Sekolah-sekolah SMAN Kabupaten Kerinci	39
2.4.1. Sekolah Menengah Atas Negeri 1 Sungai Penuh	41
2.4.2. Sekolah Menengah Atas Negeri 2 Sungai Penuh	43
2.4.3. Sekolah Menengah Atas Negeri 1 Keliling Danau	44
2.4.4. Sekolah Menengah Atas Negeri 4 Sungai Penuh	46
2.5. Sistem Pendidikan Agama di SMAN Sekabupaten Kerinci	48
2.5.1. Pengurusan dan Pentadbiran	49

2.5.2. Sukatan Pelajaran	58
2.5.3. Tenaga Pengajar dan Pelajar	61
2.5.4. Sistem Peperiksaan	67
2.6. Kesimpulan	72

BAB KETIGA

KURIKULUM PENGAJIAN AKIDAH DI SEKOLAH MENENGAH ATAS NEGERI (SMAN) SEKABUPATEN KERINCI, JAMBI, SUMATERA, INDONESIA

3.1. Pendahuluan	75
3.2. Kurikulum Pendidikan Agama	76
3.3. Kurikulum Pengajian Akidah	82
3.4. Huraian Terhadap Silibus Pengajian Akidah	88
3.4.1. Beriman Kepada Allah SWT	89
3.4.2. Beriman Kepada Rasul	102
3.4.3. Beriman Kepada Malaikat	106
3.4.4. Beriman Kepada Kitab	109
3.4.5. Beriman Kepada Hari akhir	112
3.4.6. Beriman Kepada Qada dan Qadar	115
3.5. Metodologi Pendidikan Agama Islam	120
3.6. Metodologi Pengajian Akidah	129
3.7. Penggunaan alat Bantu mengajar	136
3.8. Kaedah pentaksiran penilaian subjek akidah	141
3.9. Pencapaian pelajar dalam subjek akidah	145

3.10. Kesimpulan	146
------------------	-----

BAB KEEMPAT

PELAKSANAAN KURIKULUM PENGAJIAN AKIDAH DI SMAN KERINCI

4.1. Pendahuluan	148
4.2. Objektif Pengajian	148
4.3. Tenaga Pengajar dan Aktiviti Pengajaran	151
4.4. Persepsi Pelajar Terhadap Pengajian Akidah	161
4.5. Kaedah-kaedah pengajian	168
4.6. Sukatan Pelajaran dan Peperiksaan	172
4.7. Penilaian Terhadap Guru-guru Agama SMAN Sekabupaten Kerinci	174
4.8. Kesimpulan	177

BAB KELIMA

PENUTUP

5.1. Kesimpulan	178
5.2. Cadangan dan Saranan	181